

עפ"ג 22/01/51379 - יגנוי יודשקין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחויז בבאר שבע

30 במאי 2022
עפ"ג 22-01-22 51379 יודשקין נ'
מדינת ישראל

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליו ביתן
כבוד השופט גאולה לוי
כבוד השופט איתן ברסלר-גונן
יבגנוי יודשקין
המערער:
נגד
מדינת ישראל
המשיבה:

מהות הע冤ו: ערעור על גזר דין של בית משפט השלום בבאר שבע (כב' השופט ר' סולקן) מיום 19.12.2021 בת"פ
30135-05-19.

nocchim:

המערער וב"כ עזה"ד אסתר בר ציון ויקטור אוזן

ב"כ המשיבה עו"ד ציון קינן - פמ"ז

פסק דין

1. בפינו ערעור על גזר דין של בית משפט השלום באר שבע [כב' השופט רון סולקן], בת"פ 30135-05-19 בסוגרתו הוטלו על המערער 4 שנות מאסר בפועל ויעזומים נלווים בגין שורת עבירות מרמה, זיווף והתחזות לעורך דין.

2. המערער הורשע, על פי הודהתו בעובדות כתוב אישום מתוקן שהוגש נגדו, בשבוע עבריות של קבלת דבר במרמה בנסיבות חמירות, לפי סעיף 415 סיפה בחוק העונשין, התשל"ז - 1977 [להלן: "חוק העונשין"]; עבירה אחת של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות חמירות, לפי סעיף 415 סיפה ביחיד עם סעיף 25 בחוק העונשין; עבירה אחת של זיווף בנסיבות חמירות, לפי סעיף 418 סיפה בחוק העונשין; עבירה של שימוש במסנן מזויף בנסיבות חמירות, לפי סעיף 420 בחוק העונשין; ושתי עבירות של התחזות לעורך דין, לפי סעיף 97(א) בחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א - 1961 [להלן: "חוק לשכת עורכי הדין"].

3. המערער קיבל רישיון עriticת דין בשנת 2010. בשנת 2013, בית דין ממשמעתי של לשכת עורכי הדין הורה על הרחקתו לצמיותות מלשכת עורכי הדין. בהמשך, החרקה לצמיותות הומרה בהשעה מחברות בלשכה במשך 30 חודשים שתחילה ביום 8.7.2014 (להלן: "תקופת ההשעה").

כתב האישום המתוקן מגולל שורה של מעשי מרמה והתחזות, אשר בוצעו על ידי המערער במהלך תקופה השעיהתו, כלפי לקוחות אשר סמכו עליו ולא ידעו על דבר השעיהתו:

עמוד 1

האישום ראשון - עניינו בכך שבתחילת חודש ינואר 2014 נגעת העבירה מ.ט. פנתה אל המערער על מנת שיציג את בטה, שנחשה בעבירות אלימות. הצדדים חתמו על הסכם "יצוג והמערער קיבל מ.ט. סך של 10,000 ₪. בחודש נובמבר של אותה שנה, כשהמערער היה נתן תחת השעה מלשכת עורכי הדין, הוא חתום עם מ.ט. על הסכם שכר טרחה, לפיו יפעל ל███ התיקים נגד בטה תמורת תשלום של 15,000 ₪, ומ.ט. שילמה לו סך של 7,000 ₪ על החשבון. בכר קיבל המערער ממ.ט. סך של 17,000 ₪ במרמה, בידועו שאינו יכול לייצג את בטה.

בالمחר, הbut זומנה לדין בבית משפט, אולם המערער הודיע לה כי אין צורך שתהייצב ובמקביל הגיש בקשה לדחיתת מועד הדיון תוך זיוף חתימתה, ללא ידיעתה או רשותה. בית המשפט דחה את הבקשה ובהמשך, כשהיא לא התייצהה לדין [לפי הودעת המערער אליה] הוצאה נגדה צו הבאה והוא נאלצה להפקיד ערובה כדי להשתחרר ונאלצה לשכור עורך דין אחר שייצגה בתיק.

האישום השני - מתאר שבולה של נגעת העבירה מ.ט. הנ"ל, זומן לחקירה במשטרה בחשד לעבירות זיוף. מ.ט. בקשה מהמערער שיבדק بما מדובר והוא סיפר לה כי נפתחה חקירה נגד בעלה בגין הונאה גדולה של שתי רשותות מקומיות, בידועו שהדבר אינואמת. המערער אמר למ.ט. כי שכ"ט בגין טיפול בתיקים כאלה הוא בסדר גודל של 150,000 ₪ ולאחר מכן הוא הציע לה לייצג את בעלה תמורת סכום סמלי של 52,000 ₪. מ.ט. נעתרה להצעה וחתמה על הסכם שכ"ט בהתאם. ובמהלך התקופה שילמה למערער את מלאה הסכם.

במהלך חודש אפריל 2014 המערער נלווה לבעה של מ.ט. בחקירהו במשטרה, והציג בפניו מצג כוזב לפיו דאג לכך שהוא לא "חוקר על הונאה. ובפועל, הבעל נחקר בחשד לקבלת תואר אקדמי על סמך תעודה מזויפת שהציג מאוניברסיטה בחו"ל, ובהמשך התיק נסגר מחוסר ראיות.

מ.ט. פנתה למערער בבקשת לטפל בשינוי עילת הסגירה והמערער הסכים לכך, גם שידע כי הוא מושעה מלשכת עורכי הדין, ובפועל לא עשה ממשה. כשנודע למ.ט. שהמערער הושעה, היא פנתה לעורך דין אחר, אולם התברר שההמודע ביקש לשנות את עילת הסגירה חלף.

האישום השלישי - עניינו בכך שהמערער קיבל על עצמו את "יצוגו של י.פ.", שהוגש נגדו כתוב אישום בגין נהיגה בשכרות. ביום 10.6.2013 המערער הופיע בבית המשפט כבא-כוחו של י.פ. למרות שבאותה העת היה מורה לצלמיות מלשכת עורכי הדין, וביקש את דחיתת הדיון. המערער לא הודיע ל.פ. שהוא מורה לצמיות מלשכת עורכי הדין ואינו יכול לייצגנו, והעמיד פנים שהוא מושך לייצגנו, דבר שידע שאינואמת. לאחר הדיון, המערער קיבל מ.פ. שכר טרחה נוספת בסך של 2,500 ₪ashi. פ. סבור על סמך התנהגות המערער כי המערער ממשיך ביצוגו. רק לאחר מכן הודיע המערער לבית המשפט כי הוא מושעה והוא איננו יכול לייצג את י.פ., אלא שהמערער לא הודיע זאת ל.פ. עצמו, וביום 31.12.14 ניתן גזר דין בהיעדרו של י.פ. והוא נפסל מנהיגה למשך שנתיים. בחודש אפריל 2015 נודע ל.פ. שהוא פסול לנוהגה, והוא פנה למערער. המערער הבטיח לו לטפל בעניין וקיבל ממנו שכר טרחה נוספת בסך של 4,500 ₪, בידועו כי אינו מושחה לייצג.

האישום הרביעי - מתאר שבתאריך 7.3.2015 הוגש נגד מ.ל. כתוב אישום בבית משפט לתעבורה. מנהל העבודה שלו פנה למערער שייצג אותו והמערער נפגש איתם והציג עצמו כעורך דין בידועו כי הוא מושעה לחברותו בלשכת עווה"ד. סוכם על תשלום שכ"ט בסך 2,500 ₪ וניתנה למערער מקדמה בסך 500 ₪. בהמשך, המערער קיבל ממ.ל. עוד 2,000 ₪. המערער לא טיפול בעניינו של מ.ל. ועם תום תקופת הפסילה המנהלית, הודיע למ.ל. כי הוא רשאי לנוהג, תוך שנותן לו להבין כי הוא זה שהסדיר את השבת הרישון אליו.

האישום החמישי - מתאר פניה של ל��וח אל המערער לטפל בעניין חידוש רישוין הנהיגה שלו לאחר תקופה של פסילה. למרות שהמערער ידע שהוא מושעה ואני מורה לילג אחרים, הוא קיבל מאותו אדם סכומי כסף שהצטברו לסך של 15,000 ₪ ולא עשה מואמה לטפל בעניינו.

האישום השישי - מתאר קבלת שכר טרחה בסך 18,000 ₪ לייצוג בעבירות תעבורה, בזמן שהמערער היה מושעה מהלשכה, ואי עשיית דבר לקדם את עניינו של הלוקה.

האישום שביעי - מתאר קבלת שכר טרחה בסך 13,000 ₪ לטיפול בהליכים הנוגעים לרישוין נהיגה, בזמן שהמערער היה מושעה מהלשכה ונאסר עליו לעסוק בעריכת דין.

4. תחילה, הנאשם כפר באשמה והתיק נקבע לשמיית הוכחות. אולם לאחר שהחלה פרשת התביעה הצדדים הודיעו שהגיעו להסכמה דיןונית, בגדירה הנאשם יודה בעובדות כתוב האישום המתוקן ירושע, והוא ישיב לנפגעי העבירות סך כולל של 100,000 ₪, שיופקדו בבית המשפט טרם מתן גזר הדין. הצדדים הודיעו, כי הסדר הטיעון מותנה בהפקדת הסך כאמור, ופרשת העונש נדחתה למועד אחר. בסופו של דבר הנאשם לא הפקיד את מלאה הסכם המדבר, הצדדים טענו לעונש ובית המשפט גזר את דיןו של המערער.

גור הדין של בית משפט קמא

5. בית המשפט עמד על הערכים המוגנים בעבירות מרמה ובאופן קוונקרטי בעבירות התהזהות לעו"ד, וקבע כי בנסיבות יש לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אחד מהאישומים.

לאירוע הראשון - בין 24 ל-48 חודשים מאסר. לאירוע השני - בין 18 ל- 36 חודשים. לאירוע השלישי - בין 15 ל- 30 חודשים מאסר. לאירוע הרביעי - בין 3 ל- 12 חודשים מאסר. ולכל אחד מהאירועים החמישי עד השביעי - בין 12 ל- 24 חודשים מאסר.

6. בית המשפט התייחס להרשעות המערער בהליכים המשמעותיים בלשכת עורכי הדין, לשיטתיות, התחכם, חוסר האמפתיה והיעדר הגבולות, ולכן שהנאים לא עמד בהתחייבותו להפקיד סכום לפיצויי עבור קורבנותיו. ומנגד, לקח בחשבון את הודאת המערער ונטילת האחריות שלו. ובסופו של דבר הteil על המערער 48 חודשים מאסר בפועל, 12 חודשים מאסר על תנאי לשך 3 שנים מיום השחרור מהמאסר שהנאים לא עברו עבירה מסווג פשוט, בניגוד לסייענים ו' - ז' בפרק יא' בחוק העונשין; 8 חודשים על תנאי לשך 3 שנים מיום השחרור ממאסר שהנאים לא עברו עבירה בגיןו מסוג עוון, בניגוד לסייענים ו' - ז' בפרק יא' בחוק העונשין; 12 חודשים מאסר על תנאי לשך 3 שנים מיום השחרור ממאסר שהנאים לא עברו עבירה בגיןו מסוג עוון, 97 לחוק לשכת עורכי הדין; קנס בסך 75,000 ₪ או 300 ימי מאסר תמורה וכן פיצויי למטלונים בסך של 125,000 ₪ בחלוקת הסכומים שהופקדו עד כה.

.7. مكان הערעור.

טענות המערער

8. ב"כ המערער טוענת שהעונש שהושת על המערער חמור ביותר. נטען, כי בית המשפט לא נתן משקל הולם לחולוף הזמן, להזדהה, וליחסון בהעדת העדים. ונטען שבנסיבות מן הראי היה לקבל תסוקיר של שירות המבחן על המערער. עוד נטען, כי היה על בית המשפט לקבוע מתוך עונש הולם לכל העבירות של המערער, הנע בין מספר וחמשי מאסר בעבודות שירות, ועד 14 חמשי מאסר ברף העליון. ולהתחשב בנסיבות המערער ונסיבותו ובמא Mitsim Shilo לפצצת את נפגעי העבירות, בין היתר במסגרת פשרה בין הצדדים בהליך אזרחי בגין המערער שילם לשניים מנפגעי העבירות פיצוי בסך 32,000 ₪. נכון אמרו, עטרה לקיצור תקופת המאסר של המערער ולהקטנה משמעותית של סכום הקנס שלו.

תשובה המשיבה

9. ב"כ המשיבה הסביר את הימשכות ההליכים בריבוי המקרים ובפעולות החקירה שנדרשו וכן בהתנהלות המערער בשלבים השונים, וטען שמלבד מקום לא נגרם למערער עיוות דין בהקשר לכך. ציין, כי המדינה הסכימה שאם המערער ישלם את הסך של 100,000 ₪ לנפגעי העבירות היא תען לעונש מופחת של שנתיים מאסר. הדגיש, שאין מדובר כאן בתיק מרמה רגיל שנזקקו מסתכנים בכסף, אלא במרמה מהותית שחומרתה מתבטאת בעיקר בכך שהמערער הציג עצמו כעו"ד ופגע בנפגעי העבירות. ב"כ המשיבה הבahir כי בנסיבות בהן יש אינטראיס בפיצוי הנפגעים המדינה מוכנה להקל בעונשו של הנאשם, אולם במקרה זה בו המערער לא פיצה את הנפגעים על נזקיהם אין מקום להתחשב בו ולהתמקד בשיקול ההלימה וההרtauעה. והסכם שיש מקום להתערב בהיקף המאקרים המותנים ובענין הקנס, אולם לא באופן משמעותי.

דין והכרעה

10. לאחר עיון בכל החומרים הנוגעים לעניין ושמייעת טיעוני הצדדים, מצאו להקל בעונשו של המערער, כפי שיפורט להלן.

11. בפתח הדברים נדגש את חומרתם הרבה של מעשי המערער. הופעה בבית משפט תוך התהזהות כעור-דין, כמו גם קבלת ייצוג וקבלת שכר טרחה בזמן השעה מלשכת עורci הדין, הין פעולות מרמה וקבלת דבר במרמה ברף חומרה גבוהה במיחוד, הרכחות באלםנט בולט של הטעה, הן לפני בית המשפט והן כלפי אלה שפנו אל המערער בהנחה שהוא עורך דין. [ראה והשווה על"ע 1/85 הוועד המוחז של לשכת עורci הדין בתל-אביב-יפו נ' ב' בן חרוץ, פ"ד לט(4) 368].

12. מעמד עורci הדין ואופיו תפקידם, מחיב אמון הציבור והמוסדות בעורci הדין, שבתורו דורש התנהלות אתית מוקפתת מצד עורci הדין. השעה מחברות בלשכת עורci הדין נועדה לא רק לעונשת עורci דין אלא גם להגנה על הציבור. [ראה ע. ויצמן, סמכות בית הדין המשמעתי לדון עורci דין מושעים - דעה אחרת, הפרקליט, מה(ב) 406 (2001)].

13. נכון מאפיינים מיוחדים אלה, מדיניות הענישה הנהוגת בעבירות מרמה מצד עורci דין הינה של חומרה מוגבה-keit. הענישה הקונקרטית מושפעת מאופיו המעשים והיקفهم וממידת הפגיעה באינטרסים החברתיים

המגנים, תוך התחשבות מסוימת בנסיבות הנאים. [ראה רע"פ 1096/09 מילשטיין נ' מדינת ישראל (5.3.2009).]

14. כאן, המערער פעל בעוזות מצח וছזר על מעשי המרימה שלו פעמיים אחר פעם, מתוך מודעות מלאה לפסול שבמעשיו ולפגיעה שהוא גורם. המערער ניצל את תמייניהם ומצוקתם של אלה שפנו אליו, הציג בפניהם מצבי שוווא וגביה מהם סכומי כסף בלתי מבוטלים ביודעו שהוא אינו רשאי ואינו יכול לתת להם את השירות שבשבילו שולם הכספי. והוא אף לא נרתע מלhalbיג עצמו בפני בית המשפט כעורך דין המיצג לכוח.

הפגיעה שנגרמה לאנשים שפנו אל המערער התבטאה בהפסד הכספיים ששילמו לו ובכך שהענין שבעתו הם פנו אליו לא טופל, ובחלקו מהמרקם היו אך השלכות מעשיות עליהם. והפרשה בכללה, פגעה מטבע הדברים באמון הציבור והרשויות בעורכי הדין [ראה והשווה ע"פ (י-מ) 40135/07 סלomon נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (16.09.2007)].

15. קו המרימה שביסודות כלל מעשי המערער, הסב סביר פועלות המערער כעורך דין, מאפשר לראות את כל העבירות שהמערער הורשע ביצוען כמהוות איירוע אחד, ובהתאם לכך לקבוע מתחם עונש הולם לאיירוע כלו. ומנגד, קיומם של נפגעי עבריה שונים, הייחודי של אופן ומידת הפגיעה שנגרמה לכל אחד מהם, ונסיבות קונקרטיות של כל אחד מאירועי העבירה, מאפשרים לראות בעבירות שהמערער הורשע כמהוות כמה איירועים, ובהתאם לכך לקבוע מתחמי עונש נפרדים לכל איירוע. כערכאת ערעור, איןנו מוצאים צורך להכריע בעניין זה, שכן בסופו של דבר השאלה העיקרית שיש לבחון בערעור על עונש הינה הלימת העונש למעשי העבירות בנסיבותם ולמידת אשמו של הנאשם. טעויות בתהליכי קביעת מתחם העונש הולם או בתהליכי קביעת העונש ההולם, כשלעצמם, אין בעלות משקל ממשוני לתוצאה הערעור (ראה ע"פ 6048/13 מוחמד באשר חוסין נ' מדינת ישראל 14/08/14).

16. בנותנו דעתנו למעשי המערער; לעבירות בהן הורשע; להיקף המעשים והימשכותם; לסכומי הכספי המצתברים שהוא גבה שלא כדין; להודאת המערער; לעונשים שהוטלו במרקם הדומים במאפייניהם המרכזיים לענייננו; לחלוּף הזמן הרוב מאז ביצוע העבירות ועד היום; לנسبות המערער; למאמצים שהוא עשה לפצחות את נפגעי העבירות; לסכום הכספי שהופקד לטובת פיצוי נפגעי העבירות ולסכום הכספי הנוסף שהמערער מעמיד לטובת פיצוי נפגעי העבירות; ולעמדת העונשיות שהתביעה הסכמה להציג במקרה שהמערער היה מפקיד סך של 100,000 ₪ לפיצוי נפגעי העבירה; נראה לנו שתקופת המאסר בפועל שהושתה על המערער גבוהה מהרואי וכך גם סכום הקנס.

17. בית המשפט הטיל על המערער שנת מאסר על תנאי שלא יעבור עבירה על סעיף 97 בחוק לשכת עורכי הדין. העונש המרבי הקבוע לעבירה לפי סעיף זה הינו שנת מאסר. ועקרונית אין זה הולם לקבוע מאסר על תנאי לתקופת העונש המרבי.

18. בהתחשב בדבר, אנו מעריכים את תקופת המאסר בפועל של המערער על 40 חודשים בנייכוי ימי מעצרו. קובעים שסכום הקנס של המערער יהיה 20,000 ₪ או 3 חודשים מאסר תחתוי. וקובעים שהמאסר על תנאי על עבירה לפי סעיף 97 בחוק לשכת עורכי הדין יהיה של 4 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרור המערער מהמאסר. הסך של 62,750 ₪ שלדברי הסנגוריות מופקד בתקופת בית המשפט, יועבר לנפגעי העבירה בחלוקת יחסית לסכומי הכספי ששילמו לערער, בהתאם למוציא בכתב האישום שהמערער הודה בעובדותו.

כל יתר הוראות גזר הדין של בית המשפט כמו יעדמו בעין.

19. בשולי הדברים נאמר, כי לא מצאנו טעם לפגמ בכר שבית המשפט לא מצא לנכון לקבל על המערער תסקירות שירות המבחן. אמנם, הסגנור שייצג את המערער בבית המשפט קמא ביקש במסגרת טיעוני לעונש לקבל תסקירות שירות המבחן על המערער [פרוט' עמ' 16 ש' 23], אולם הדבר נעשה ב"קול עונות חלושה" ורק בסוף הטיעונים לעונש. בכך גילו של המערער, אין חובה לקבל עליו תסקירות שירות המבחן, וענין זה נתן לשיקול דעתו של בית המשפט. בנסיבות העניין ובין היתר בכך לוחות הזמנים של התמשכות המשפט ופרק הזמן הנדרשים לקבלת תסקירות שירות המבחן, ובהתחשב בכר שהנתונם העיקריים הנוגעים לעניין היו בפני בית המשפט, החלטת בית המשפט שלא לקבל על המערער תסקירות, אינה סבירה בהחלט.

ניתן והודיע היום, ב' אייר תשפ"ב, 03.05.2022 במעמד הצדדים.

אליהו ביטן, שופט, סגן נשיאת גאולה לוי, שופט איתן ברסלר-גונן, שופט